

Rio 20 Süreci Hakkında

Rio+20 Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı, Brezilya'nın Rio de Janeiro kentinde yapılan 1992 Birleşmiş Milletler (BM) Çevre ve Kalkınma Konferansı'nın (UNCED) 20. yıldönümü ve 2002'de Johannesburg'da yapılan Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nin (WSSD) 10. yıldönümünde 20-22 Haziran 2012'de yine Rio de Janeiro kentinde gerçekleştirilecektir. Konferansa, devlet başkanları, hükümet temsilcileri gibi en üst düzeyde katılım öngörülmektedir. Konferansın politik düzeydeki bir belgeyle sonuçlanması beklenmektedir.

Sonuç belgesinin yeşil ekonomiye geçişle alakalı olarak ülkelere yol gösterecek şekilde kamu ve özel sektör için **gerçekçi ve uygulanabilir** öneriler oluşturması ve bu önerilerin üye ülkeler tarafından benimsenmesi için zemin hazırlaması beklenmektedir.

Konferansın hedefleri:

- Sürdürülebilir kalkınma konusundaki **politik kararlılığa yeniden vurgu yapılması**,
- Sürdürülebilir kalkınma konusunda bugüne kadar gerçekleşen başlıca zirvelerin çıktıları konusundaki **gelişmelerin ve eksiklerin ortaya konması** ve
- **Yeni ve yükselen tehdit ve fırsatların tarif edilmesidir.**

Konferansta tartışılacak konular:

- Sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğun azaltılması çerçevesinde **yeşil ekonomi** ve
- Sürdürülebilir kalkınmanın **kurumsal çerçevesi** olacaktır.

Ülkemizin Rio+20 Zirvesi hazırlık sürecinin, Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda başta ilgili kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar, özel sektör, üniversiteler, yerel yönetimler olmak üzere her düzeyde mümkün olan en üst düzey katılımı sağlayarak gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla, Kalkınma Bakanlığı tarafından tasarlanan süreçte çalışmalar, BM Kalkınma Programı kolaylaştırıcılığında **'Türkiye'nin 2012 BM Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı'na (Rio+20) Hazırlıklarının Desteklenmesi Projesi'** çerçevesinde yürütülmektedir.

Projenin ana hedefi, Johannesburg Uygulama Planı'nın Türkiye'de sektörlerde sürdürülebilir kalkınma strateji ve çalışmalarının karar alma, kanun yapma süreçlerine, politikalara ve kapasitelere entegre edilmesini nasıl etkilediğini inceleyerek, Rio+20 sürecine hazırlanmasına ve etkili bir şekilde katkı sağlamasına destek vermektir. Proje, aynı zamanda kapasite geliştirme ve Türkiye'de yeşil büyüme politikalarının uygulanması ile ilgili tartışma platformları sunacaktır.

Projede hedeflere altı çıktı yoluyla ulaşılabilecektir:

Çıktı 1: 1992-2010 yılları arasında Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınma konusundaki ilerlemesinin durum değerlendirmesini yapmak;

Çıktı 2: Dünya Bankası Yeşil Ekonomi/Büyüme Politika Belgesi çalışmasını destekleyerek Türkiye'de yeşil ekonomi/büyüme tartışmalarını başlatmak ve bu konuda kapasite geliştirme;

Çıktı 3: Rio+20 Konferansı için ulusal kapasite geliştirme;

Çıktı 4: Türkiye'de sürdürülebilir kalkınma ve yeşil büyüme alanında en iyi örneklerin belirlenmesi;

Çıktı 5: Rio+20'yle ilgili ulusal ve uluslararası düzeylerdeki süreçlere katılım ve katkının artırılması için görünürlük ve savunuculuk;

Çıktı 6: Rio+20 Konferansı için Ulusal Raporun hazırlanması

Çıktılardan da anlaşılacağı üzere, Türkiye'nin Rio+20 hazırlık sürecindeki çalışmalar birbirini takip eden ve besleyen birkaç aşamadan oluşmaktadır. Bu aşamalardan ilki, 2002 yılı Johannesburg Zirvesi'nden sonraki dönemde, politika oluşturma ve uygulama alanlarında sürdürülebilir kalkınma konusundaki kazanımların, başarıların ve zorlukların belirlenmesi için bir **mevcut durum raporunun** çıkartılmasıdır. Mevcut durum raporunun 2012 yılı Ocak ayına kadar tamamlanması planlanmıştır.

Hedef, son 10 yıldaki gelişmelerin dikkate alınmasıyla, önümüzdeki yıllarda sürdürülebilir kalkınmanın tam anlamıyla gerçekleştirilebilmesi için bir strateji olarak ortaya çıkan yeşil ekonomi kavramının Türkiye'ye uygunluğu ve beraberinde getireceği fırsat ve zorlukların belirleneceği bir tartışma platformunun oluşturulması ve ülke için olası **yeşil ekonomi/büyüme vizyon ve önceliklerinin** ortaya konmasıdır. Bu tartışmalar için zemin, mevcut durum raporu ile birlikte Türkiye için hazırlanacak bir **yeşil büyüme tartışma belgesi** yoluyla oluşturulacaktır. Şubat 2012'de başlaması planlanan bu tartışma platformunun çalışmaları Nisan 2012'de tamamlanacaktır.

Bir diğer faaliyet alanı da, ülkede sürdürülebilir kalkınma ve yeşil ekonomi alanlarında içlerinde kamu kurumları, özel sektör, yerel yönetimler, STK'lar ve üniversiteler olan paydaş gruplarından **en iyi uygulamalarının** toplanmasıdır.

Bütün bu tartışma ortamını besleyecek şekilde hem sürece katılım sağlayıp katkı verecek uzmanların sürdürülebilir kalkınma ve yeşil ekonomi konusundaki bilgi düzeylerini hem de kamuoyunun farkındalığını artıracak etkinlikler gerçekleştirilecektir. Bütün süreç, 20-22 Haziran 2012 tarihlerinde Rio'da gerçekleştirilecek Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı'nda sunulmak üzere ve bu zirve sonrasına yol gösterici olması için bir **Ulusal Rapor** altında özetlenip kayıt altına alınacaktır.

Türkiye'de sürdürülebilir kalkınma mevcut durumunun ortaya çıkartılması için **merkezi** ve **yerel düzeyde çalışma toplantıları** öngörülmüştür. Bu toplantılar yanında daha geniş bir kitlenin uygulama ve düşüncelerinin alınabilmesi için bir **anket çalışması** da gerçekleştirilecektir. Bu sayede sürdürülebilir kalkınma esaslarının merkezi düzeyden yerel düzeye farklı paydaşlar tarafından ne ölçüde algılanıp, nasıl gerçekleştirilebildiği ve farklı düzeylerdeki paydaşların önerilerinin alınması sağlanmış olacaktır.